

1742. godine nitko više nije mogao uspjeti sa sličnim pitanjem. Iza toga — što je osobito važno — nije više na naše biskupske stolice postavljen ni jedan čovjek, koji nije dobro znao hrvatski, a gledalo se i na to da li poznaje staroslavenski.⁴ Tako je konačno u nas prestalo namještanje biskupa Talijana.

O Karamanu bi trebalo još mnogo toga reći. Tako o njegovu biskupovanju u Osoru i Zadru, o njegovu boravku i radu u Rusiji, kamo je otišao sa službenim naslovom misionara. (U odnosu prema pravoslavicima bio je u duhu onog vremena unionističkih nazora!). Trebalo bi analizirati njegovu »sveslavenstvo«. Međutim, kad bismo i samo u najkraćim crtama o svemu tome htjeli ponešto reći, prešli bismo okvire ovakvog prigodnog napisa. Govoreći o njegovu radu u prilog glagoljaša, istakli smo njegov glavni doprinos na korist Crkve u Hrvatskoj i na dobro hrvatskog naroda.

PRIOPĆENJA ČITATELJA

Vaš časopis *Crkva u svijetu* neobično mi se dopada. Ispunja mi prazninu koju vrlo teško mogu popuniti čak i čitanjem sličnih revija u Sjedinjenim Američkim Državama. Čitav niz vrlo nadarenih i inteligentnih suradnika vašega časopisa ispunja me ponosom da se u nas misao i duh nisu ni fosilizirali ni zaostali, nego u današnju krizu svijeta unose toliko pronicavosti i shvaćanja, da u tome vidim i osjećam doprinos jednog preporoda za kojim čovječanstvo neumorno teži. Osobito cijenim onaj dio eseja koji se odnosi na interpretaciju i razrađivanje evropske i svjetske misli, u čemu naša sadašnja inteligencija pokazuje mnogo zrelosti i individualnosti za razliku od prethodnih generacija.

Mene također zanimaju i članci iz naše prošlosti, iz naše povijesti, koje biste vi trebali češće objavljivati, da mlađe generacije ne zaborave svoje povijesno porijeklo. Vidim iz iskustva, razgovarajući s mladima i najmladima koji ovamo stižu i useljavaju se, da su njihova znanja o našoj povijesti vrlo slaba i ograničena, iako su završili srednje škole... Potrebno je pisati i širiti duhovne horizonte. Zato su ovakvi časopisi kao *Crkva u svijetu* od velike pozitivne koristi narodu u čijoj se sredini tiskaju.

Bogdan Radica, New York

Vidjeli smo da ste u vašem časopisu *Crkva u svijetu* br. 4/1970. posvetili dosta prostora 25. obljetnici Ujedinjenih naroda objavivši *Uvod u Povelju Ujedinjenih naroda*, U Tantovu poruku u povodu obljetnice, kao i vrijedni članak o ciljevima i radu svjetske organizacije.

⁴ O tom mišljenju u Kuriji usp. Arhiv Propagande, *Miscellanea vavarie* XVI f. 334 v. — Karamanovo je mišljenje konačno usvojeno na posebnoj sjednici Propagande dne 16. IX 1742. usp. Arh. Prop. *Congreg. part.* vol. 106 f. 3 r — 22 v. — Zanimljivo je, da je Krčki biskup Antonio Zuccheri (1738—1778) tužen od glagoljaša, da ih nastoji eliminirati, bio suspendiran i protiv njega se vodila istraga. Usp. V. ŠTEFANIĆ, Glagoljski rukopisi otkriveni u Krka (Zagreb 1960) 9.

Publicitet koji je dan Ujedinjenim narodima u vašem časopisu smatramo veoma korisnim te vam zahvaljujemo na dobroj i plemenitoj inicijativi. (Ujedinjeni narodi — Informacioni centar za Albaniju i Jugoslaviju — Beograd)

Birger Halldén, direktor

Znamo da je današnjem svijetu lakše i draže čitati novinske izvještaje i reportaže, ali bi naša kultura bila jako siromašna kad ne bi bilo serioznih revija. Među tako rijetke vrijedne i ozbiljne revije spada i vaš časopis *Crkva u svijetu*. Čestitam vam na lijepoj opremi i izvrsnom uređivanju. Dobro je da ste otvorili vaše stranice ljudima različitih koncepcija i mišljenja.

Ratko Biršić

Vi ste se usudili, i to uspješno, prekinuti tradiciju naših katoličkih publikacija koje su se redovito zatvarale u svoje teološko-pastoralno područje. Velika je prednost vašeg časopisa što zalazi u širu problematiku i u njoj otkriva kršćansko i opće-ljudsko zajedničko polje rada. Mi se kršćani ne smijemo nikada odvajati, izolirati, ograđivati. Plodovi ljudskog duha i naši su plodovi. Stoga je potrebno pisati o velikim duhovima bez obzira jesu li dijelili naše mišljenje, o tijekovima suvremene misli i društvenih gibanja.

S radošću konstatiram da vam je revija na zamjernoj visini.

Sveučilišni profesor

Dopustite da vam zahvalim na objavljivanju mog članka u vašoj cijenjenoj reviji. Čestitam i želim mnogo uspjeha.

Henri de Lubac

Naša je redakcija planirala da u svom časopisu prikaže cijelo kolo vaših izdanja među kojima je i knjiga Pierea Teilharda de Chardina »BUDUCNOST ČOVJEKA«.

Redakcija »Gledišta«

Dva broja (4/1970. i 2/1971.) vaše cijenjene revije *Crkva u svijetu*, koje sam upravo primio (moja ih je žena kupila za svog boravka u Hrvatskoj) neobično su mi se dopali, kao i cijelom našem uredništvu. Molimo da nam šaljete redovito reviju, po mogućnosti, u zamjenu.

U ime ODISS-a Dr Rudolf Buchala, glavni urednik časopisa »*Chrzescijanin w Swiecie*«, Warszawa, Poljska

Molim vas, ako je ikako moguće, šalžite mi uredno i redovito časopis *Crkva u svijetu*. Želim da imam kompletno to vrijedno štivo.

Dr. B. Miloslavić, Hachenburg

Čestitam na reviji. Sva je u znaku ozbiljnih i istodobno aktuelnih pitanja.

Ivan Golub

Vaša se revija može mjeriti s našim najboljim časopisima. Takvo što sigurno nemaju drugi mali katolički narodi. Drago mi je da imate dosta dobrih suradnika koji održavaju visok kulturni nivo revije. Naša kulturna povijest ne može mimoći *Crkvu u svijetu*.

Sveučilišni profesor

Bilo bi nam puno drago kad biste nam slali u zamjenu vašu reviju i druge publikacije.

(Konfessionskundliches Institut des Evangelischen Bundes)

Heiner Grote

Opažam da članci u vašem časopisu odzvanjaju suvremenije i staloženije nego u mnogim drugim revijama. Dopustite ipak da vam priopćim neke svoje dojmove.

I u vašem časopisu čitam kako neki pisci rado uzimaju u usta Drugi vatikanski sabor, njegov duh, misao itd. a da ne navode ni tekst ni kontekst. To nije ispravno. Na taj način se neki tuže da ima protivnika sabora, a u stvari to su protivnici (s punim pravom) subjektivnih tumačenja sabora. Stoga, kad se pisac poziva na sabor, neka navede tekst na koji se poziva, da se vidi što je doista sabor, a što je njegovo ili pseudo-sabor.

Jordan Kuničić

Moj stric mi je poslao dva-tri broja *Crkve u svijetu*. Drago mi je da je dobro uređivana. Ne znam da li vam trebaju informacije iz Južne Amerike — rado bih vam pomogao.

Ivan Ilić

Revija je zaista dobro uređivana i u vjerskom i kulturnom pogledu vrši svoju korisnu ulogu ravnoteže idući stvarno putem kojim je Sabor poveo *Crkvu u suvremeni svijet*.

Gracija Ivanović

Mnogo cijenim vašu reviju. Suradujem u više časopisa člancima, osvrtima i prijevodima, a, kako vam je poznato, i polemiziram. Moje se područje rada ne poklapa s profilom vašega časopisa, ali vaš časopis cijenim i smatram ga đapače jednim od najboljih na Balkanu.

Muhamed Mehmetović

Neobično mi se sviđa časopis *Crkva u svijetu*, jer je ona sigurno u nas najznačajnija publikacija ove vrste.

Dragoš Machiedo

Časopis *Crkva u svijetu* uzimao sam u svojoj župnoj Crkvi, a nedavno sam se na nj i pretplatio. U njemu sam našao puno katoličkog i ozbiljnog.

Hrvoje-Tvrtko Bobovački

Vašem cijenjenom časopisu pripada počasno mjesto da je prvi otvorio svoje stranice i literarno-umjetničkoj suradnji.

Juraj Lončarević